

Projekt reSEArch-EU

POTENCJAŁ SEA-EU W BADANIACH I INNOWACJACH

Po trzech latach konsorcjum Europejskiego Uniwersytetu Nadmorskiego (European University of the Seas – SEA-EU) zakończyło realizację projektu reSEArch-EU („reinforcing Sustainable Actions, resilience, cooperation and harmonisation across and by the SEA-EU Alliance” – „Wzmocnienie zrównoważonych działań, budowania odporności, współpracy i harmonizacji w ramach i za pomocą Sojuszu SEA-EU”). Projekt ten był dofinansowany z programu Horyzont 2020, a powstał w odpowiedzi na konkurs Komisji Europejskiej w ramach programu „Science with and for Society” – „Nauka z udziałem i dla społeczeństwa”

Transformation Lab w Breście

Fot. archiwum reSEArch-EU

European Researchers' Night – Pomorska Noc Naukowców

Fot. archiwum reSEArch-EU

„Science with and for Society” (SwafS) to program, którego celem jest budowanie skutecznej współpracy między nauką a społeczeństwem, rekrutacja nowych talentów naukowych oraz łączenie doskonałości naukowej ze świadomością i odpowiedzialnością społeczną. Odpowiedzialne badania i innowacje mają umożliwić wszystkim podmiotom społecznym współpracę w celu lepszego dostosowania procesu badań i jego wyników do wartości, potrzeb i oczekiwań społeczeństwa.

Działania podejmowane w projekcie **reSEArch-EU** miały na celu zwiększenie możliwości badawczych i innowacyjnych uczelni SEA-EU w takich obszarach, jak: budowanie odporności na kryzysy, zrównoważony rozwój, otwarta nauka, angażowanie interesariuszy instytucji szkolnictwa wyższego do uczestnictwa w badaniach i tworzeniu innowacji.

W ramach projektu reSEArch-EU realizowano różnorodne aktywności, wśród których najistotniejsze dotyczyły: 1) oceny potencjału innowacyjnego i badawczego uczelni SEA-EU, projektowania i wdrażania narzędzi wspierających wykorzystanie tego potencjału; 2) aktywizowania środowiska akademickiego

w przedsięwzięcia wzmacniające dialog, transfer wiedzy i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym; 3) integrowania działań sojuszu w ramach Otwartej Nauki i Otwartych Danych Badawczych; 4) intensyfikacji działań w kierunku zielonej transformacji uczelni, zwłaszcza w zakresie badań naukowych oraz stworzenia wspólnej długofalowej agendy badawczej, mającej na celu dążenie do zrównoważonego rozwoju Europejskiego Uniwersytetu Nadmorskiego SEA-EU.

Wykonawcy projektu pracowali przy realizacji poszczególnych pakietów badawczych na rzecz:

- zwiększenia odporności i przeciwdziałania niestabilności badań oraz innowacji,
- podnoszenia jakości i stabilizacji ekosystemu innowacji,
- tworzenia rozwiązań dotyczących demokratyzacji wiedzy i otwartej nauki,
- opracowywania długofalowej agendy badawczej SEA-EU.

WZMACNIANIE ODPORNOŚCI UNIWERSYTETÓW NA KRYZYSY

Anti-Fragility Think Tank koncentrował się na ocenie kondycji uczel-

ni SEA-EU po kryzysie spowodowanym przez pandemię COVID-19 oraz opracowaniu zasad postępowania na rzecz wzmacniania odporności uniwersytetów sojuszu. Członkowie zespołu opracowali mapę drogową cyfrowej transformacji badań i innowacji opartą na wcześniej przeprowadzonej diagnozie oraz przeprowadzili warsztaty na temat pracy zdalnej i wyzwań związanych z wykorzystaniem infrastruktury badawczej w warunkach pandemicznych. Na podstawie przypadku Europejskiej Agencji Badań Jądrowych i rozwiązań stosowanych na uczelniach SEA-EU zespół wypracował **raport przeglądowny na temat technik zdalnej pracy naukowej**.

Aby wesprzeć rozwój kompetencji miękkich naukowców, utworzono **platformę internetową SEA-EU Academy** (academy.sea-eu.org), na której znajdują się nagrania szkoleń online przeprowadzonych w ramach laboratorium Spin-off Competence Lab, podnoszących kwalifikacje badawcze, a także webinarów umożliwiających wymianę doświadczeń młodych naukowców (SEA-EU Talent) oraz krótkie prezentacje Ambasadorów Otwartej Nauki reSEArch-EU.

BADANIE ŚLADU WĘGLOWEGO DYDAKTYKI I PRACY LABORATORYJNEJ

Ważnym działaniem w zakresie **zmniejszenia śladu węglowego i wdrażania ekologicznych praktyk w zakresie badań i innowacji** było testowanie możliwości wykorzystania wirtualnego narzędzia GES 1point5 stosowanego w uczelniach i instytucjach naukowo-badawczych we Francji. W ramach zadania powstał **abstrakt naukowy opisujący proces zielonej transformacji w uczelniach SEA-EU**. Z kolei naukowcy z Uniwersytetu Gdańskiego zaproponowali oryginalne metody badania śladu węglowego dydaktyki i pracy laboratoryjnej.

EKOSYSTEM INNOWACJI

Dzięki zaangażowaniu interesariuszy środowiska akademickiego **za pomocą narzędzia HEInnova-te dokonano analizy kondycji uczelni partnerskich SEA-EU w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności**. Poprzez ocenę potencjału patentowego utworzono bazę 872 rekordów – **Patent Landscape Tool**, która była punktem wyjścia do stworzenia **Patent Landscape Report**, czyli **Raportu krajobrazu patentowego** obejmującego zarówno potencjał komercjalizacyjny, jak i mocne i słabe strony w rozwoju wspólnych technologii sojuszu. Wspierając Wirtualne Biuro Transferu Technologii SEA-EU, przeprowadzono **serię warsztatów dotyczących wzajemnej wymiany doświadczeń na temat zarządzania ochroną praw własności intelektualnej i procesami patentowania badań naukowych**. Po przeprowadzeniu warsztatów został opracowany raport dobrych praktyk.

Celem kolejnego zadania było zaprojektowanie platformy

Sea-Innovate Hub (sih.sea-eu.edu.pl) do współpracy między przedsiębiorstwami a instytucjami szkolnictwa wyższego, opartej na trzech filarach: dzieleniu się dobrymi praktykami, bazie usług oraz wykorzystaniu narzędzia **Marketplace Tool**. Narzędzie to zostało stworzone w celu połączenia uniwersytetów sojuszu z otoczeniem biznesowym poprzez stworzenie wirtualnej przestrzeni do wymiany wiedzy, rozwoju nowych partnerstw, a także promowania innowacyjnego potencjału SEA-EU.

W celu rozwoju kompetencji komercjalizacyjnych i przedsiębiorczych u naukowców sojuszu przeprowadzono serię webinarów z ekspertami – **Spin-off Competence Lab**. Wśród tematów przewodnich znajdowały się: Lean StartUp – metodologia Canvas, finansowanie dotacyjne i kapitałowe oraz projektowanie spekulacyjne.

DEMOKRATYZACJA WIEDZY

W tym zadaniu w pierwszej kolejności partnerzy sojuszu skupili się na **mapowaniu i analizie podejść i strategii angażowania różnych grup interesariuszy w działania uniwersytetów SEA-EU**. W kolejnym etapie prac zostały **opracowane i przetestowane różne modele działań pilotażowych** mających na celu usprawnienie współpracy, współprojektowania i współdostarczania wiedzy.

Aby przetestować nową koncepcję – **Science Shop – Marina Innowacji UG**, w pierwszej kolejności przeprowadzono badanie ankietowe wśród 380 pomorskich NGO w celu określenia potencjału współpracy. W konsekwencji UG zrealizował pilotażowe projekty z wybranymi pomorskimi NGO. Marina Innowacji UG została włączona na stałe w zakres działalności Centrum Zrównoważonego

Rozwoju UG w ramach programu „Współpraca z otoczeniem społecznym” [artykuł o Marinie Innowacji UG – zob. s. 28–31 – red.].

W ramach podnoszenia świadomości o Science Shop przeprowadzono pięć webinarów pt. „Community Driven Participatory Research and Education” („Badania i edukacja partycypacyjna kierowane przez społeczność”) z udziałem naukowców z innych uczelni w Europie.

Z kolei spotkanie **Kiel Marketplace**, zorganizowane w formule networkingu, umożliwiło naukowcom nawiązanie kontaktów eksperckich z firmami i naukowcami z Niemiec.

Naukowcy z uczelni partnerskich zostali też dwukrotnie zaproszeni na tzw. **Transformation Lab** (do Kilonii oraz do Brestu). Głównym celem tych wyjazdów było zapoznanie się z dobrymi praktykami dotyczącymi relacji między tamtejszym uniwersytetem a lokalnymi organizacjami pozarządowymi z branży morskiej, organizacjami ochrony środowiska oraz firmami współpracującymi z uczelnią.

W ramach omawianego pakietu roboczego odbył się również konkurs **Citizen Science**, czyli **Obywatelski Konkurs Naukowy**. W konkursie, mającym na celu wykorzystanie wiedzy (eksperckiej) obywateli w rozwiązywaniu problemów naukowych, wzięły udział trzy grupy: młodzież, seniorzy i naukowcy.

Zwieńczeniem prac w ramach projektów pilotażowych prowadzonych we współpracy ze społeczeństwem było przygotowanie **Przewodnika dobrych praktyk zaangażowania interesariuszy**.

WSPIERANIE OTWARTEJ NAUKI

Na początku pracy przy tym pakiecie przeprowadzono ankietę,

WSPÓŁPRACA

która miała na celu przegląd i omówienie obecnie obowiązujących procedur, metodologii i zasobów związanych z praktykami zarządzania otwartymi danymi na uczelniach SEA-EU. W konsekwencji przeprowadzenia przeglądu dotychczasowych działań powstał **Program Ambasadorów Otwartej Nauki**, który zakładał powołanie i przeszkolenie kadry Ambasadorów Otwartej Nauki oraz Oficerów Otwartych Danych Badawczych w każdym kampusie SEA-EU. Podczas dwóch edycji Staff Week wypracowali oni wspólną **Politykę Otwartej Nauki i Otwartych Danych Badawczych dla SEA-EU**.

W kolejnym kroku rozpoczęto prace nad wypracowaniem wspólnego **Systemu Otwartych Danych Badawczych oraz zestawu narzędzi online** obejmujących wytyczne dotyczące wdrażania polityki otwartych danych badawczych.

Ambasadorzy Otwartej Nauki organizowali w trakcie projektu wydarzenia aktywizujące na rzecz Otwartej Nauki, np. Open Science Info Session, Research Info Day, czy też Escape Room 'Open Access'. Uczelnie brały również udział w European Researchers' Night, a także organizowały spotkania z naukowcami z udziałem publiczności, np. w formule kawiarenek naukowych.

Ważnym aspektem tego pakietu był również **rozwój inicjatyw szkoleniowych** z zakresu otwartych danych badawczych i promowania korzyści płynących z otwartej nauki.

DŁUGOFALOWA AGENDA BADAWCZA SEA-EU

Prace prowadzone w ramach tego pakietu doprowadziły do **zmapowania obszarów doskonałości w SEA-EU**. Zestawiono tu dane dotyczące doktorskich prac dyplomowych, konferencji i projektów unijnych realizowanych w uczelniach czy dane bibliometryczne. Stały się one podstawą do stworzenia **publikacji podsumowującej wspólną wizję SEA-EU dotyczącą głównych wyzwań społecznych, w których badania naukowe i innowacje mogłyby odegrać główną rolę**.

Zwieńczeniem prac w ramach projektu reSEArch-EU było wspólne wypracowanie przez zespół Task Force, złożony z doświadczonych i wysokich rangą naukowców, **długofalowej agendy badawczej konsorcjum SEA-EU** opartej na trzech filarach:

- SEA-EU jako punkt odniesienia dla innych jednostek w Europie i poza nią dzięki doskonałości w nauczaniu i badaniach,
- SEA-EU jako przestrzeń publiczna dla ponadnarodowej współpracy

między uniwersytetami, ośrodkami szkolenia zawodowego i przedsiębiorstwami,

- rozwój kariery naukowej młodych naukowców,

a także ukierunkowanej na kluczowe zagadnienia, takie jak: dopasowanie zasobów badawczych do wyzwań społecznych ujętych w Celach Zrównoważonego Rozwoju ONZ oraz obecność uczelni aliansu w programach krajowych i regionalnych w ramach inteligentnych specjalizacji.

Funkcję kierownika projektu reSEArch-EU z ramienia UG od 1 stycznia 2021 pełnił prorektor ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, prof. dr hab. Krzysztof Bielawski, natomiast od września 2022 do 31 grudnia 2023 pełniła ją prorektor ds. współpracy i rozwoju, dr hab. Sylwia Mrozowska, prof. UG. Funkcję kierownika technicznego projektu pełniła Justyna Sikorska. W działaniach realizowanych w ramach projektu brało udział ponad 40 pracowników UG. Większość działań kierowana była do społeczności akademickiej całego sojuszu i interesariuszy zewnętrznymi.

Więcej o projekcie:
researcheu.sea-eu.org

Justyna Sikorska

reSEArch-EU

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101017454